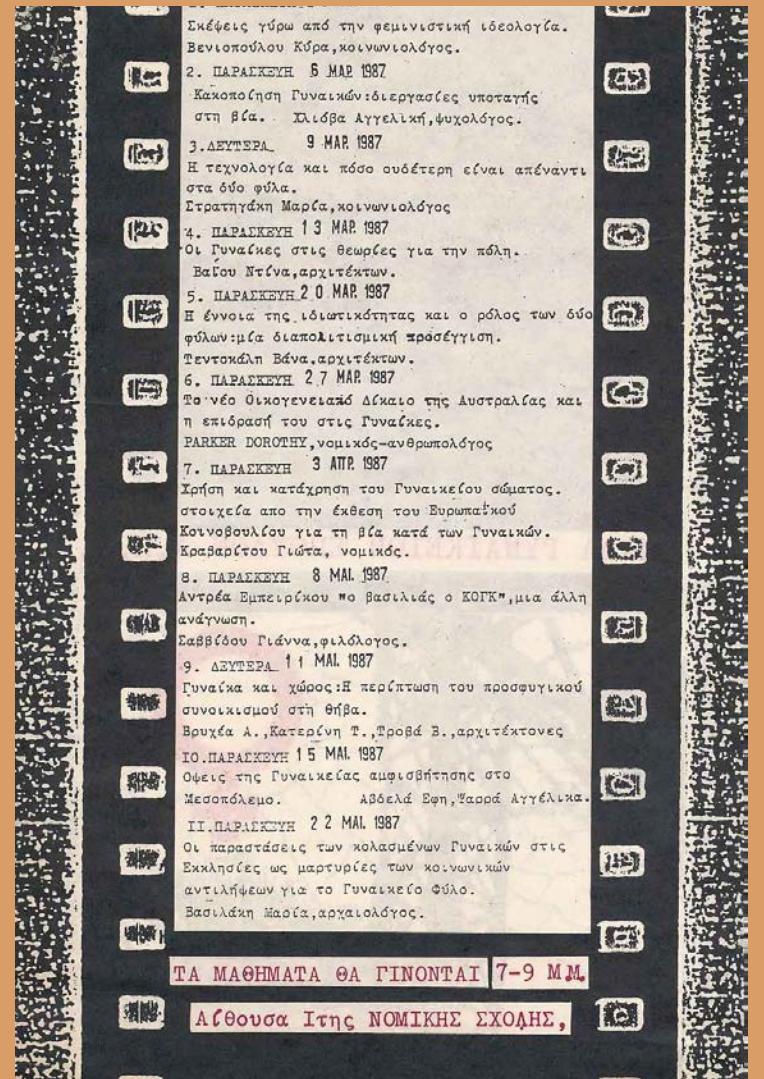

Γυναικείες/ Φεμινιστικές σπουδές

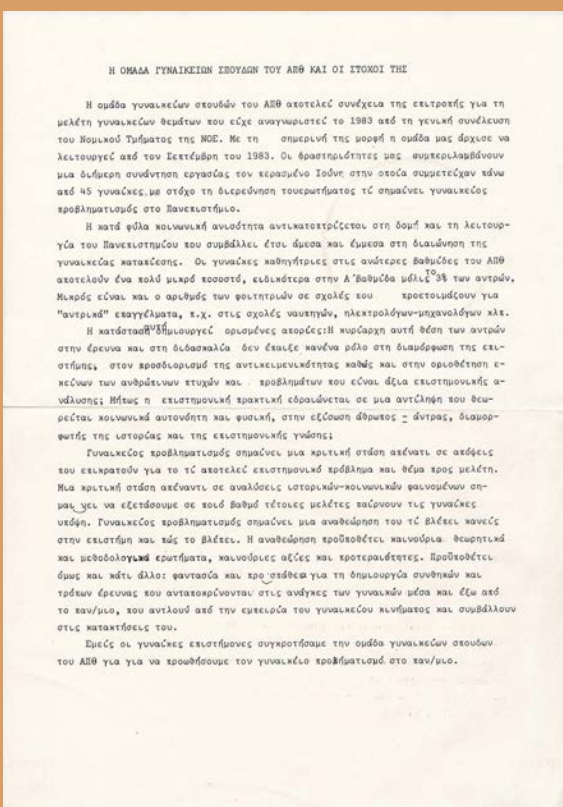
Οι Γυναικείες/Φεμινιστικές Σπουδές εμφανίζονται στις ΗΠΑ το 1969. Μέσα στο κλίμα των έντονων φεμινιστικών κριτικών αναζητήσεων της εποχής γνώρισαν αυξανόμενη άνθηση, άτυπα ή θεσμοποιημένα, στις χώρες της δυτικής και της βόρειας Ευρώπης (Βρετανία, Γαλλία, Ολλανδία, Σκανδιναβικές χώρες, Δυτική Γερμανία κ.λπ.), τον Καναδά, την Αυστραλία κ.α. Πρόκειται για διεπιστημονικό κλάδο, που εμπλέκει σχεδόν όλες τις επιστήμες και, εισάγοντας τις γυναίκες όχι μόνον ως αντικείμενα, αλλά και ως υποκείμενα στην έρευνα, εξετάζει πώς τα επιστημονικά πεδία έχουν αναπτυχθεί ανδροκεντρικά και αναπτύσσει εναλλακτικές μεθόδους, εργαλεία και προσεγγίσεις.

Στη μεταπολιτευτική Ελλάδα οι φεμινίστριες είχαν στη διάθεσή τους σχεδόν μηδαμινή παρακαταθήκη φεμινιστικής θεωρίας και έρευνας. Στο σεμινάριο «Σύγχρονοι προβληματισμοί του γυναικείου κινήματος» που διοργάνωσε το 1979 η Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών επιχειρήθηκε μια αποτύπωση, αφενός των σύγχρονων συνθηκών διαβίωσης των γυναικών του τόπου, αφετέρου μιας ιστορικής αναδρομής από γυναικεία σκοπιά, που πάντως αγνοούσε στο μεγαλύτερο μέρος της τον παλαιότερο εγχώριο φεμινισμό, δημιουργώντας σύνδεση μόνο με το πρόσφατο ιστορικό βίωμα της συμμετοχής των γυναικών της Αριστεράς στους αγώνες της εθνικής Αντίστασης.

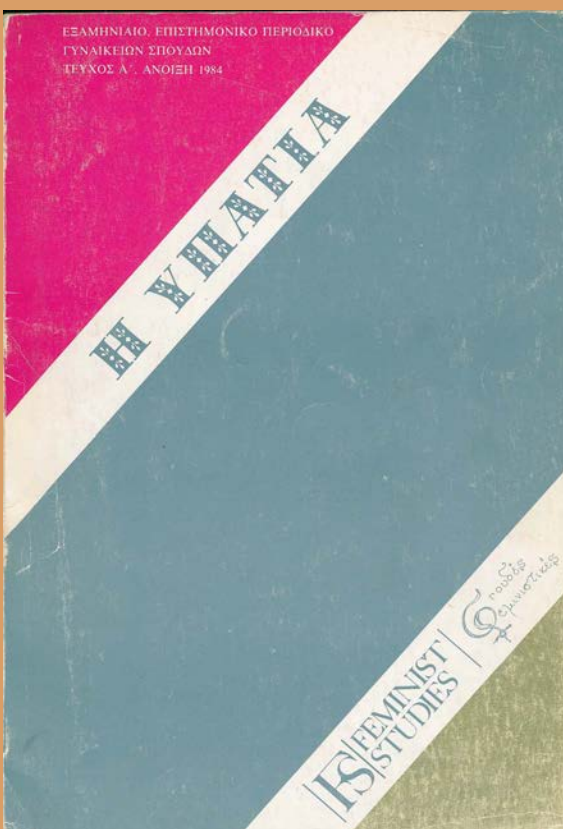
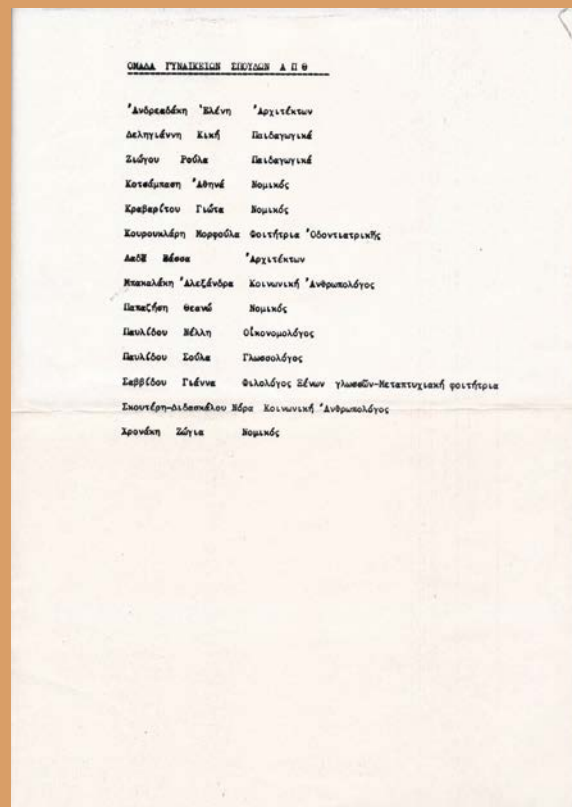
Η έκδοση του περιοδικού Σκούπα επίσης το 1979 εγκαινιάζει τη γνωριμία με πρόσωπα και γεγονότα της φεμινιστικής ιστορίας του α' κύματος στην Ελλάδα, όπως η Καλλιρρόη Παρρέν και η *Έφημερίς τῶν Κυριῶν*, ενώ κάνει γνωστή σε ένα σχετικά ευρύ κοινό τη φεμινιστική θεωρία και την ύπαρξη των γυναικείων σπουδών στο εξωτερικό. Το 1982 καταγράφεται η λειτουργία του Κέντρου Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου, όπου πρωτοστατούν μέλη της Ένωσης Γυναικών Ελλάδας, διοργανώνει συνέδρια και σεμινάρια –όπως το καλοκαιρινό πρόγραμμα Γυναικείων Σπουδών τον Ιούλιο του 1986 στις Σπέτσες– και εκδίδει το περιοδικό *Mediterranean Women. KEGME Quarterly Review*.

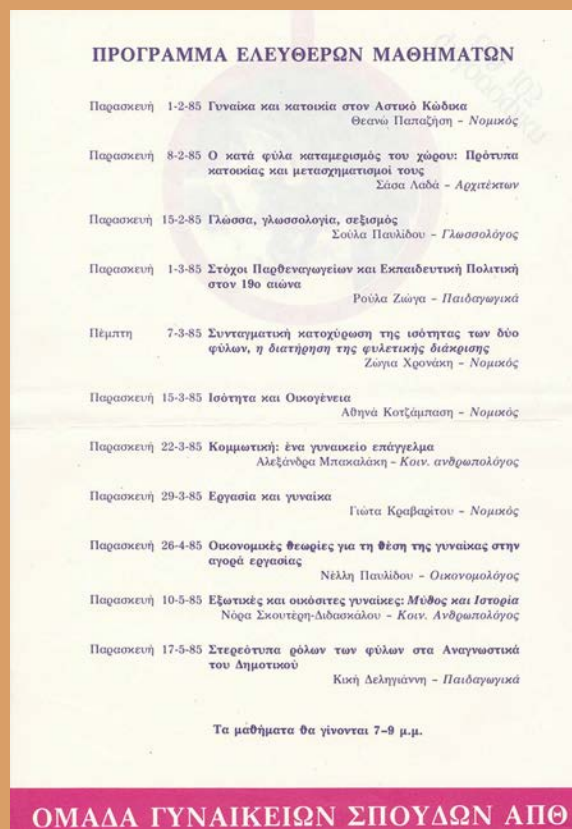
Πρόγραμμα μαθημάτων της Ομάδας Γυναικείων Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1987
Συλλογή Μαρίας Ρεπούση

Ιστορικό, στόχοι και μέλη της Ομάδας Γυναικείων Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, Αρχείο Ζώγιας Χρονάκη

Η Υπατία, εξαμηνιαίο, επιστημονικό περιοδικό γυναικείων σπουδών, τχ. 1, άνοιξη 1984
Αρχείο Γυναικών «Δελφύς»

Πρόγραμμα ελευθέρων μαθημάτων της Ομάδας Γυναικείων Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1985
Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, Αρχείο Ζώγιας Χρονάκη

Επίσης το 1982 καταγράφεται η δημιουργία από τον Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα της Γυναίκας του Κέντρου Τεκμηρίωσης και Μελετών. Ταυτόχρονα δημιουργούνται οι πρώτες αρχειακές συλλογές, αρχικά στο «Βιβλιοπωλείο των γυναικών». Το αρχείο αυτό εξελίσσεται στο Αρχείο Γυναικών «Δελφύς».

Το 1983 σχηματίζεται στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης η Ομάδα Γυναικείων Σπουδών, από διδάσκουσες και μερικές φοιτήτριες της Νομικής, της Φιλοσοφικής, της Αρχιτεκτονικής, του Γαλλικού Τμήματος κ.ά., η οποία έμελλε να αφήσει εποχή με τους κύκλους ανοιχτών σεμιναρίων που προσφέρει σε ένα ευρύ ακροατήριο.

Το 1984 ξεκινά η έκδοση του περιοδικού Υπατία. Φεμινιστικές σπουδές από τη Βούλα Λαμπροπούλου, η οποία έχει εισαγάγει το μάθημα Φιλοσοφία των Φύλων στο Φιλοσοφικό- Ψυχο-Παιδαγωγικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Αθηνών.

Το 1986 εκδίδεται η *Δίνη. Φεμινιστικό περιοδικό*, με άρθρα που παρακολουθούν την επικαιρότητα, αλλά και τη φεμινιστική θεωρία και έρευνα, και την επόμενη δεκαετία θα γίνει αποκλειστικά επιστημονικό περιοδικό φεμινιστικών σπουδών.

Στο τέλος της δεκαετίας, το 1989, η Αδέσμευτη Κίνηση Γυναικών δημιουργεί το Κέντρο Έρευνας Γυναικείων Θεμάτων, ενώ το 1990, φεμινίστριες δημιουργούν τη Διοτίμα - Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, που θα εκπονήσει προγράμματα επιμόρφωσης γυναικών.

Καθώς το γυναικείο κίνημα υποχωρεί, η φεμινιστική έρευνα συνεχίζει να αναπτύσσεται από ερευνήτριες και διδάσκουσες στα πανεπιστημιακά ιδρύματα, δημιουργώντας τις βάσεις για μελλοντικές αναζητήσεις και δράσεις. Πάντως, έως και σήμερα οι γυναικείες σπουδές δεν έχουν θεσμοποιηθεί στην Ελλάδα.